

AKTI TUNNISTAB KEHTETUKS:

Tvk m 21.02.2013 nr 13, jõustumine 03.03.2013

REDAKTSIOON:

Tvk m 09.09.2010 nr 45, jõustumine 01.01.2011, õigusaktis lugeda euro kasutusele võtmisel märgitud kroonid eurodeks ümberarvestamise kursi alusel.

TALLINNA LINNAVOLIKOGU	
MÄÄRUS	
Tallinn	
"Tallinna Kalmistute arengusuunad aastani 2012" kinnitamine	
Juhindudes Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lg 1 ja lg 3, Tallinna põhimääruse § 6 lg 1 p 5 ning tulenevalt linnavalitsuse et	
Tallinna Linnavolikogu	
m ä ä r a b:	

1. Kinnitada juurdelisatud "Tallinna Kalmistute arengusuunad aastani 2012".
2. Arengusuundade rakendamisel arvestada teiste Tallinna arengukavade ja linnaeelarve võimalustega.
3. Määrus jõustub 27. detsembril 2004.

Maret Maripuu
Tallinna Linnavolikogu esimees

	KINNITATUD
	Tallinna Linnavolikogu 20. detsembri 2004
	määrusega nr 59
	LISA

2.2.7 Pärnamäe kalmistu. 7

2.2.8 Metsakalmistu. 8

2.3 ASUTUS TALLINNA KALMISTUD.. 8

2.4 KALMISTUÕIGUS. 8

3 KALMISTUTEENISTUSE EESMÄRKIDEST JA OLEMASOLEVAST OLUKORRAST
TULENEVAD PROBLEEMID.. 9

3.1 KALMISTUTEENISTUSE EESMÄRGID.. 9

3.2 PROBLEEMID.. 9

4 EESMÄRKIDE SAAVUTAMISE TEED.. 10

4.1 VÄÄRTUSHINNANGULISED.. 10

4.2 ÕIGUSLIKUD.. 11

4.3 KORRALDUSLIKUD.. 11

4.4 RAHASTAMINE. 13

5 KOKKUVÕTE. 14

6 KASUTATUD MATERJAL. 15

LISAD

Lisa 1 Tallinna kalmistute asukohaskeem

Lisa 2 Tallinna kalmistud

Lisa 3 Tallinna kalmistutel toimunud matused aastatel 2000-2003

Lisa 4 Kalmistute arengusuundade tagamiseks vajalikud tegevused

1 SISSEJUHATUS

Tallinna Kalmistute arengusuundade väljatöötamise eesmärgiks on anda elanike nõudlustele, keskkonnakaitse-, ajaloo- ja kultuurimälestiste kaitse nõuetele ning looduskasutuse võimalustele vastav kalmistuvision 2012 aastani.

Kalmistute arengusuundi käsitlev töö koosneb kolmest osast:

- olemasolev olukord ja kalmistuteenistuse eesmärgid;
- probleemid;
- eesmärkide saavutamise teed.

Eesmärkide saavutamise meetmetena on välja toodud väärtushinnangulised, õiguslikud ja korralduslikud tegevused.

Kalmistuteenistuse peamiseks eesmärkideks on:

- anda võimalus mätta lähedane inimene lahkunu soovi kohaselt, omastele sobivasse kohta ja sobival viisil;
- hoida kalmistukultuur kohasel tasandil;
- säilitada kalmistud kui kultuuriväärtused;
- kujundada kalmistud linna rohevõrgustiku oluliseks elemendiks;
- avada kalmistud kui selleks ettevalmistatud turismiobjektid.

2 OLEMASOLEV OLUKORD

2.1 MATMINE

Tallinna kaheksa kalmistu pindala Tallinna Maa-Ameti andmetel seisuga 4. august 2004 on 300,4 ha, mis moodustab 1,9% linna pindalast. Matmiseks on avatud kõik kaheksa kalmistut – Siselinna kalmistu, Sõjaväe kalmistu, Rahumäe kalmistu, Hiiu-Rahu kalmistu, Liiva kalmistu, Pirita kalmistu, Pärnamäe kalmistu, Metsakalmistu (Lisa 1). Pirita kalmistul toimub vaid pealematmine pereplatsidele (Lisa 2).

Aastas toimub ligikaudu 4 350 matust ja võetakse kasutusele keskmiselt 1 000 uut hauaplatsi (Joonis 1 ja Lisa 3).

Joonis 1. Matmiste arv ja tüübid (Allikas: Entec, 2004)

Kõige enam matmisi (ligi 1 500 aastas) toimub Liiva kalmistul (joonis 2)

Joonis 2. Matmiste arv kalmistute lõikes 1998-2003 (Allikas: Entec, 2004)

Ühe kirstumatusse platsi suurus on 2,5x1,25 m, sügavus 1,5 m. Kahekohalise platsi pindala on 6,25 m². Matmisplatside jaotus on esitatud lisa 2. Urnimatusse platsi suuruseks on 1,0x1,0 m, Metsakalmistul erandina 1,25x1,25 m, et mitte rikkuda kalmistu ajaloolist planeeringut. Peale vastavat kontrolli lubatakse matta samasse hauda 15 aasta möödudes. Ümbermatmine võib toimuda liivapinnaste puhul mitte varem kui matmisest ühe aasta möödumisel. Muudel juhtudel kolme aasta möödumisel külmal aastaajal. Ümbermatmiseks annab loa Tervisekaitsetalitus. Matjal peab olema kirjalik tõend uue matmisplatsi olemasolu kohta.

Tallinna krematoorium alustas tegevust 1993. aastal Pärnamäe kalmistu matusemajas. Seal asuv 1970-ndate aastate lõpus ehitatud kabel kohandati ümber tuhamatuste korraldamiseks ja tehti juurdeehitus

tuhastamisahju paigaldamiseks.

Tuhastamiste arv on aasta-aastalt tõusnud, ulatudes viimastel aastatel üle 2 500 (Joonis 3). Tuhastamise osakaal surnute matmistoimingutes on ületanud 25% piiri. Tallinnas tuhastati 2003.a. 2 848 surnut, sellest 345 kodutut (matjateta ja omasteta). 750 urni maeti väljapoole Tallinna. Tuhastamisel on eestlaste ja muulaste osakaal vastavalt 90% ja 10%. Tartus tuhastati 2003. a. 1 173 surnut. Jõhvi Krematooriumis on 4 aasta jooksul toimunud 1 000 tuhastamist.

Joonis 3. Tuhastamiste koguarv Tallinna ja Tartu krematooriumites 1993-2003 (Allikas:Entec, 2004)

Asutuse Tallinna Kalmistud andmetel on ajavahemikus 2000-2003 olnud aastas keskmiselt 4 350 matust, sealhulgas 1 000 (23%) kirstumatust uutele hauaplatsidele.

Liiva kalmistul maetakse aastas keskmiselt 1 700 inimest. 600 kuni 700 juhul toimub matmine uuele hauaplatsile. Matmiseks ettevalmistatud vaba pinda sellel kalmistul on 18 850 m² ehk 3 000 uut hauaplatsi. Seega vabade platside olemist piisab neljaks aastaks.

Uute hauaplatside väljaandmisel Metsakalmistul tuleb arvestada selle kalmistu eripäraga –sinna maetakse eelkõige avalikus elus silmapaistnud isikuid ja perekondade ühendamise eesmärgil nende perekonnaliikmeid. Kalmistu territoorium on jagatud matmiskvartaliteks erinevate seltside, ühingute ja loominguliste liitude vahel. Seda erisust arvestades lõpevad uued hauaplatsid 4 aasta pärast. Loomulikult ei tähenda see täielikku kirstumatuste lõppemist, vaid uute platside ammendumist. Matused toimuvad edasi perekonna hauaplatsidel ja vähesel määral pealematusena akteeritud platsidel. Pealematmiseks sobivate hooldamata ja omanikuta akteeritud hauaplatside arv ei kata vajaminevate platside arvu. Sellest tulenevalt saame 11-14 aasta pärast Tallinnas korraldada kirstumatuseid vaid perekonnaplatsidel. Seda kõike siis, kui Liiva- ja Metsakalmistut ei laiendata ja uut kalmistut ei avata.

2.2 KALMISTUD

2.2.1 Siselinna kalmistu

(pindala 18,3 ha)

Kalmistu koosneb:

- 1775. a. rajatud Aleksander Nevski vene õigeusuliste kalmistust;
- 1864. a. avatud Vana-Kaarli kalmistust.

Aleksander Nevski kalmistu on Tallinna praegu kasutatavaist kalmistuist vanim. Siia on maetud arvukalt nimekaid isikuid. 1856. aastal ehitatud Aleksander Nevskile pühendatud kivikirik hävis nõukogude pommirünnakus 9. märtsil 1944. Kalmistul on rohke kõrg- ja keskheljastus. Valitsevad lehtpuud, peamiselt harilik vaher. Okaspuid on vähe ja nende seisund on halbade valgustingimuste tõttu kehv.

Kalmistu paikneb klindiesisel alal. Astangujalamist kiilub välja allikaline põhjavesi, liikudes edasi mööda liivasid.

Siselinna kalmistul eraldatakse uusi kohti väga piiratult alal. Tallinna Kommunaalameti tellimisel 1999. aastal renoveeritud kalmistu IV kvartalis (2,0 ha). Selle ala kasutuselevõtmine andis juurde ligikaudu 600 uut kohta. Tööde käigus ehitati välja teedevõrk, kaks kaevu, remonditi piirdemüürid ja väravad, rajati tseremoonia väljak. Tulevikus on võimalus kasutusele võtta Toonela tee äärse Kaarli kalmistu esine 5 710 m² suuruse ala. Eelnevalt tuleb teha rida töömahukaid ja kulukaid ettevalmistustöid: Olemasolevad hauaplatsid inventariseerida, saada platsivaldajatelt nõusolek platside "tõstmiseks" (pinnas on üpris madal ja seda tuleb täita), koostada maa-ala kujunduse ja ehituse projekt.

Seni on akteeritud 170 platsi. Kuna tegemist on vana kalmistuga, siis see protsess jätkub pidevalt - järjest tekib juurde omanikuta (hooldamata) hauaplatse.

Nõudlus kalmistul olevate platside järele on suur.

Kuna kalmistu paikneb kesklinnas elamuala kõrval, tuleb kaaluda selle matmiseks sulgemist ligikaudu 50 aasta pärast. Küll võib siia rajatav urnikalme leida kasutamist ka edaspidi.

Kalmistu hooldus on rahuldav.

2.2.2 Sõjaväe kalmistu

(pindala 2,6 ha)

Kalmistu vanim osa rajati 1887. aastal. Tallinna linn eraldas oma tagavaramaast tsaariarmee kohalikule garnisonile Juhkentalis maatüki matmispaigana tasuta kasutamiseks. 1919. aastal paluti Tallinna linnalt kalmistule lisamaad, 1927. aastal laiendati kalmistut veelgi. Kogu kalmistu oli kinnistatud Sõjamineisteriumile, kes ka finantseeris hooldustööd. Haudade korrastamine telliti linnaaednikult. Kalmistu eest hoolitses Sõjavägede Varustuse korteriosakond.

Arhitekt Edgar-Johan Kuusiku kujundatud mälestusehis Vabadussõja kangelastele avati 1928. aastal, peasissekäigu ehitis valmis 1938. aastal, mis on tänaseni säilinud. 1933. aastal valmis monument Vabadussõja juhtidele, mis pärast sõda hävitati. Istutati pärnaalleed.

Kalmistule on maetud 550 Vabadussõjas langenut ja haavadesse ning haigustesse surnut. Seal puhkab ka ligi 50 Vabadusristi kavaleri, rohkem kui ühelgi teisel Eesti kalmistul.

ENSV Rahvakomissaride Nõukogu 1941. aasta määruse alusel anti 21. Laskurpolgu poolt kalmistu kogu kinnis- ja vallasvaraga Tallinna linna valdusesse. Keda, kuhu ja kuidas matta otsustas Tallinna Garnisoni juhtkond, hooldustöid teostasid Siselinna kalmistu töötajad. Nõukogude armee sõjaväelastest on suur hulk maetud eestlaste haudade peale.

1995 aasta märtsis otsustas Vabariigi Valitsus Kaitseväge kalmistu taastada ja moodustas selleks töörühma. Kalmistul on taastatud mälestusmärke ja osa Eesti ohvitseride rahulast. Rajati kindralite Andres Larka, Jaan Sootsi, Aleksander Tõnissoni ja Paul Adolf Lille ning admiral Johan Pitka kenotaafid.

Sõjaväe kalmistu vajab selget tulevikuvisioni halduse, kujunduse ja kasutamise osas.

Kalmistu üldine hooldatus on rahuldav.

2.2.3 Rahumäe kalmistu

(pindala 33,0 ha)

Avati 1903. aastal mitmetele kogudustele. Omaette kalmistu osad moodustasid 1922. a rajatud juudi, 1926. aastal Tallinna Tuletõrjeühingu, rootsi ja vaestekalmistu matmispaigad. Kalmistut laiendati 1928. aastal üle

Rahumäe tee ida suunas. Rohkesti on kujundatud haljastust, vaheteid ja hoonestust. 1913. aastal valmis Kaarli kirikut imiteeriv kabelihoone. Arhitekt Elmar Lohu projekti järgi valmis 1932. aastal Pühavaimu koguduse kabel, kust saadetakse lahkunuid viimsele teekonnale ka käesoleval ajal.

See on Eesti üks mälestiste rikkamaid kalmistuid. Paljusid kalme on kujundanud ja loonud hauatähiseid tuntud eesti arhitektid ja skulptorid. Siia on maetud mitmeid väarikaid ühiskonna ja kultuuritegelasi.

Kalmistul on võimalik välja anda 1200 uut hauakohta kirstumatusteks.

Tulevikus tuleks kaaluda siia kolumbaariumi (urnimüüri) ehitamist.

Kalmistu hooldatus on hea.

2.2.4 Hiiu-Rahu kalmistu

(pindala 2,2 ha)

Kalmistu asutati Nõmme valitseja ja omaniku Nikoli von Glehni'lt 1918. aastal Nõmme omavalitsusele kingitud maale. Kalmistu krundi pidulik õnnistamine toimus 12. augustil 1923. Kabel koos kellatorniga (arhitekt F. Wendach) valmis 1934. aastal. Algselt oli mõeldud ainult Nõmme luteri koguduse liikmete matmiseks. Kuid juba 1929. aastal asutatakse ka "ilmalik" osa. Praeguseni on säilinud 1931. aastal rajatud piirdeaed ja raudvärav.

Matusekrundid olid tasulised. Ostetud krunte võis võõrandada vaid kalmistu valitsuse loal. Kõik krundid nummerdati ja kalmistu jagati 6 sektoriks Hauaasemeid võis piirata vaid puude ja põõsastega. Sealjuures ei tohtinud istutatud põõsastik olla kõrgem kui 1,2 m.

Kalmistu esimene nimi oli Nõmme kalmistu, ka Nõmme Luteri koguduse surnuaed. Järgnevalt kandis Nõmme-Rahu või Nõmme-Rahukoguduse kalmistu nime. Alates 1940. aastast, peale Nõmme linna ühendamist Tallinnaga, nimetati kalmistu ümber lähima raudteejaama järgi Hiiu-Rahu kalmistuks.

On Tallinna kalmistuist üks väiksemaid. Rikkaliku kõrghaljastusega rahulas puhkavad mitmed Eesti ja Nõmme linna ajaloost tuntud inimesed.

Praegu on matmine võimalik pereplatsidele ja akteeritud kohtadele. Üks võimalik lahendus saada juurde uusi kohti on kalmistule ehitada kolumbaarium.

Hooldatus on hea.

2.2.5 Liiva kalmistu

(pindala 90,5 ha)

Avati 1935. aastal linnavalitsuse poolt avaliku kalmistuna. Liiva kalmistu territoorium koosneb kahest eraldiseisvast maa-alast kahel pool Valdeku teed. Maa-alal aadressiga Kalmistu tee 34 asuvad kontor ja kabel. Raku aleviga külgneval alal aadressiga Valdeku 134 hoonestust ei ole. On Tallinna suuruselt teine kalmistu. Matusetalitused toimuvad 1935. aastal valminud arhitekt Herbert Voldemar Johanson poolt kujundatud funktsionalistlikus kabelis. Kommunaalameti poolt renoveeriti kabelit 1998. aastal. Tööde käigus vahetati välja elektrisüsteem, paigaldati uued sepivalgustid (autor Taivo Linna), ehitati surnute hoiuruum.

Liivale toimub aastast kõige enam matused. Lähiaastatel on oodata suurevat vajadust uute hauaplatside järele, kuna põhilise maetute kontingendi moodustavad Lasnamäe ja Haabersti linnaosade elanikud, kellel puuduvad varasemast ajast eraldatud perekonna hauaplatsid. Osa vabast maast on planeeritud ridahauaplatsidele tundmatute inimeste matmiseks.

Tallinna Kommunaalamet on esitanud taotluse kalmistu territooriumi laiendamiseks Nõmme linnaosa üldplaneeringu käigus endise linnale kuulunud reservmaa arvelt. OÜ E-Konsult poolt koostatavas esialgses Nõmme üldplaneeringus on kalmistule juurdetaotletav territoorium planeeritud säilitada roheline parkmetsa alana – sellistena on käsitletud kalmistuid ka kehtivas Tallinna haljastuse arengukavas. Liiva kalmistuga piirnevad alad on linna jaoks optimaalseimaks võimaluseks saada juurde hauaplatsi, kuna seal ei ole vaja rajada kogu ulatuses täiesti uut infrastruktuuri.

Kalmistul valitseb Nõmmele iseloomulik männipuistu.

Kalmistul on vaba maad :

- 18 375 m² ettevalmistatud ala, mille kohta planeering puudub;
- 29 500 m² ettevalmistamata planeeringuteta ala;

- 21 170 m² kalmistu maa-ala, mida ei ole võimalik kasutusele võtta elamute ja veekogude läheduse tõttu.

Järgnevate aastate jooksul on võimalik akteerida Liiva kalmistul ca 2000 hooldamata mahajäetud hauaplatsi. Kalmistule tuleks ehitada kolumbaarium (urnimüür).

Hooldatus on rahuldav.

2.2.6 Pirita kalmistu

(pindala 1,0 ha)

Tuntud ka Pirita uue kalmistu nime all. Rajatud Pirita jõe kaldale 19. sajandi lõpul kaupmees Joachim Kochi perekonnakalmistu kõrvale. Täpset asutamise aega pole teada. Tallinna kõige väiksem kalmistu. Valdavalt on kalmistule maetud ümbruskonna elanikke, nende hulgas ka mitmeid üldtuntud inimesi. Uuteks matusteks vaba pinda ei ole.

Matta saab ainult pereplatsidele.

Tuleb kaaluda kalmistu sulgemist matmiseks lähema 20-30 aasta jooksul. Kalmistu asub intensiivse kasutusega parkmetsas vahetult velodroomi kõrval. Kalmistu jääb Pirita jõeoru pervest 80 m kaugusele. Nõrgvesi valgub jõkke.

Hooldatus on hea.

2.2.7 Pärnamäe kalmistu

(pindala 104,4 ha)

Kalmistu rajamist alustati 1962. aastal. Esimene matus toimus 1963. aastal. Algselt eraldati kalmistule 55 hektarit Iru kõnnumaast. Sellega liideti 1978. aastal uus maa-ala Randvere suunas. On Eesti suurim kalmistu. Kuna kalmistule on selle asutamisest alates toimunud väga intensiivne matmine (sageli ulatus matuste arv päevas 10-15-ni) on uuteks kirstumatusteks võimalik saada ainult üksikud vabu platse. Arhitekt Ilo Priimanni projekti järgi 1985. aastal ehitatud leinatalituse hoone on arhitektide Katrin Kuusiku ja Loona Lepa poolt ümberkujundatud tuhamatuste korraldamiseks. Hoones avati Eesti esimene krematoorium 1993. aastal. Ümberehituse käigus paigaldati 2003. aastal kabelihoonesse teine tuhastamise ahi ja ehitati juurde

väike kabel, II korrusele bürooruumid, hoone esisele platsile kellatorn. Kalmistul on arhitekt Katrin Kuusiku projekti järgi väljaehitatud urnimatuste ala, kuhu Tallinna Kommunaalameti tellimusel rajati 2000. ja 2003. aastal arhitekt Tiina Tuuliku poolt projekteeritud kaks tuhakalmet. Teisel pool Muuga teed asuval kalmistuosal on ridahauaplatside ala Iru hooldekodus surnute matmiseks.

Kalmistu maastik on vahelduva pinnamoega. Valitseb männik.

Akteerimiseks on kalmistu veel liiga noor.

Hooldatus on hea.

2.2.8 Metsakalmistu

(pindala 48,3 ha)

Kalmistu avati Tallinna linnavalitsuse poolt 1939. aastal avaliku kalmistuna, mis polnud seotud kiriklike kogudustega. Linn kinnitas kalmistu kasutamise põhimääruse, milles olid väga täpselt paika pandud kujundamise põhimõtted, kasutatavad materjalid ja platside maksu määrad. Kalmistu kujundusnõuded (kalmukivi mitte üle 80x50 cm, ristide, piirdeaedade ja rantide paigutamise keeld) tekitasid omal ajal suuri vaidlusi. Välditi monumentaalseid hauasambaid (kõrgusega üle 1,5 m). Hauaplatsi ääristus pidi olema looduslähedane. Siin valitseva männimetsa säilitamise miljöönoue kehtib praeguseni. Esimene matus (kirjanik Ed. Vilde) toimus 30.12.1933, selleks spetsiaalselt kujundatud kultuuritegelaste künkale. Esialgselt oli kalmistu suurus 27 hektarit. Arhitekt Herbert Voldemar Johanson kujundatud kabel valmis 1936. aastal.

Siia on maetud väga palju nimekaid ajaloo- ja kultuuritegelasi.

Kalmistuala on tsoneeritud:

- kalmukvartaliteks, kus hauaplatside eraldamine, matmine ja hauaplatside hooldamine toimub üldises korras (Uus-Kloostrimetsa osa);
- kalmukvartaliteks, mis on Eesti avalikus elus silmapaistvate isikute rahulana ette nähtud hauaplatside eraldamiseks juriidiliste isikute (vastavat valdkonda esindavate asutuste või kodanike ühenduste) kaudu.

Kalmistul on 18,3 ha osaliselt ettevalmistatud ja ettevalmistamata, kuid planeeritud ala.

Hooldatus on hea.

2.3 ASUTUS TALLINNA KALMISTUD

Asutus Tallinna Kalmistud moodustati Tallinna Kommunaalameti haldusalas Tallinna Linnavolikogu 4. oktoobri 2001. otsusega nr 290 ja alustas tegevust 2002. aastal. Asutuse peamised tegevusalad on: matuseteenuste korraldamine kõikidel Tallinna kalmistutel, kalmistute aastaringne korrashoid ning elanikkonnale hauaplatside korrastus- ja hooldusteenuste osutamine. Tegevuse eesmärk on Tallinna kalmistute haldamine, nendel asuvate kultuuriväärtuste säilitamine, kalmistukultuuri hoidmine ja edendamine ning elektroonse arhiivi täiendamine ja pidamine.

Teenuse kvaliteedi edasise parandamise eesmärgil on juurutatud kõikidel teenindavatel kalmistutel kaardimakse terminalid. On loodud asutuse koduleht internetis, mis annab võimaluse kiiremaks ja mugavamaks informatsiooni vahetamiseks klientidega. Lähiajal luuakse võimalus ka hooldusteenuste tellimiseks interneti kaudu. On võetud suund kaasaegses infokeskkonnas toimivale haldussuutlikule organisatsioonile. Tõhustatud tööd elektroonilise andmebaasi esimese etapi – paberandjatel olevate andmete sisestamise lõpetamiseks ja alustatud tööd andmebaasi uute rakenduste väljatöötamiseks.

2.4 KALMISTUÕIGUS

Eesti seadustes puudub kalmistukäsitlus. Vajadus vastava riigi õigusakti järele on ilmne. Kalmistuseaduse ja sellest tulenevate õigusaktide puudumine on põhjustanud nõrga õigusliku suhte kalmistute valdaja ja hauaplatsi kasutaja vahel. Siseministeriumis on valmimas Kalmistuseaduse eelnõu.

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (1993) mõttes saab kalmistuteenust lugeda omavalitsusüksuse pädevusse kuuluvaks kui kohaliku elu küsimust, mis § 6 lg 3 p 2 alusel "ei ole seadusega antud kellegi teise otsustada ja korraldada".

Muinsuskaitseaduse (2002) § 3 lg 2 p 1 ja 5 sätestab, et kinnismälestiseks võivad olla matusepaigad ja kalmistud. Vallasmälestiseks võivad olla § 3 lg 3 p 1 kohaselt kinnismälestisest eemaldatud osad.

Kultuuri- ja haridusministri 1. juuli 1995 määrusega nr 19/2 on kõik kaheksa Tallinna kalmistut tunnustatud ajaloomälestiseks.

Muinsuskaitseaduse § 18 kohaselt koostatakse mälestise omanikule või valdajale kaitsekohustuse teatis.

Tallinna Kommunaalamet ei ole kalmistute kui tervikmälestiste kohta vastavaid teatise saanud.

Ehitusseaduse (RT I 2002, 47, 297) § 2 lg 6 järgi on ehitamine:

ehitise püstitamine, laiendamine, rekonstrueerimine või lammutamine. Sama seaduse § 2 lg 1 sätestab ehitisena aluspinnasega kohtkindlalt ühendatud ja inimtegevuse tulemusena ehitatud tervikliku asja. Rajatis on ehitis, mis pole hoone. Muinsuskaitseaduse § 24 lg 1 p 2 ja 11 kohaselt on Muinsuskaitseameti ja linnavalitsuse loata kinnismälestisel keelatud ehitamine, haljastus-, raie- ja kaevetööd. Leevendusi võidakse teha kaitsekohustuse teatisega.

Matmiskohtade käsitus puudub Veeseaduses, Looduskaitseaduses ja Planeerimisseaduses. Seetõttu pole uute kalmistute küsimust käsitletud ka Harju maakonnaplaneeringus.

Kalmistud kuuluvad vastavalt Vabariigi Valitsuse 24. jaanuari 1995 määrusele nr 36 "Katastriüksuse sihtotstarvete liikide ja nende määramise alused" ja 29. aprilli 1996 määrusele nr 120 eelnimetatud määruse muutmisest katastriüksuste sihtotstarvete sotsiaalmaa liigi (005) üldmaa alaliiki kalmistute maa sihtotstarbes.

Rahvatervise seaduse (1995) § 8 lg 2 p 21 alusel kehtestatud sotsiaalministri 28. detsembri 2001 määrus nr 156 "Tervisekaitse nõuded surnu hoidmisele, vedamisele, matmisele ja ümbermatmisele" on § 5 osas – nõuded matmispaigale – on ebapiisavad.

Praegu oleva kalmistuõiguse moodustavad seega kohaliku omavalitsuse õigusaktid. Tallinnas on nendeks:

- Tallinna kalmistute kasutamise eeskiri (Linnavalitsuse 11. juuni 1993 määrus nr 155);
- Tallinna Metsakalmistu kasutamise eeskiri (Linnavalitsuse 14. juuni 1994 määrus nr 61);
- Tallinna linna haljastute klassifikatsioon ja hoolduse nõuded (Linnavalitsuse 5. septembri 2001 määrus nr 99).

Mõningates omavalitsusüksustes võetakse hauaplatside eraldamise eest tasu. Tallinna kalmistute maa on riigiomandis. Tallinna Linnavolikogu poolt on algatatud Metsakalmistu, Rahumäe ja Liiva kalmistu maade munitsipaliseerimine.

3 KALMISTUTEENISTUSE EESMÄRKIDEST JA OLEMASOLEVAST OLUKORRAST TULENEVAD PROBLEEMID

3.1 KALMISTUTEENISTUSE EESMÄRGID

· Anda võimalus matta lähedane inimene lahkunu soovi kohaselt, omastele sobivasse kohta ja sobival viisil.

- Hoida kalmistukultuur kohasel tasandil. Säilitada kalmistud kui kultuuriväärtused.
- Kujundada kalmistud linna rohevõrgustiku oluliseks elemendiks.
- Avada kalmistud kui selleks ettevalmistatud turismiobjektid.

3.2 PROBLEEMID

- Kalmistute täituvus. Kalmistuteks sobiva maa vähesus.
- Vähene rahastatus. Infrastruktuuri nõrkus.
- Vastutuse jaotus:
 - linn;
 - riik;
 - (vallad).
- Metsakalmistu erisus.
 - Kalmistukultuur ja selle tagamine. Kaitsealuste mälestiste säilitamine.
 - Kalmistud kui turismiobjekt:
 - tähistus, viidad;
 - teabematerjal: publitseeritud ja digitaalsel kujul;

- juhiteenistus (giidi saamise võimalus);
- teed, parkimisplatsid.
 - Tehniline infrastruktuur: piirded, teed, valgustus- ja veevarustussüsteemid.
 - Kalmistute kujundusnõuded.
 - Avalikkuse eelistuse kujundamine.
 - Kalmistuõigus.

4 EESMÄRKIDE SAAVUTAMISE TEED

4.1 VÄÄRTUSHINNANGULISED

Kalmistud on paljude väärtuste kandjad. Siit nähtub suhtumine inimesesse ja inimväärikusse üldse. Paremini kui miski muu näitab kalmistukultuur aegade sidet ja mineviku väärtustamist tuleviku tarvis. Kalmistutel on rohkesti kultuuriväärtusi, kinnis- ja vallasmälestisi.

Kalmistud on kasutatavad ka pargina. Sealne mõtlik vaikus loob sideme olnu, oleva ja tuleva vahel. Selliselt on paljudki kalmistud planeeritud, näiteks Euroopa suurim, 405 hektariline Ohlsdorfi surnuaed Hamburgis.

Tulenevalt asukohast, looduslikest, ajaloolistest ja demograafilistest tingimustest on igal kalmistul oma eripära. On ka usukommete ja rahvustraditsioonide järgi kavandatud matmisalasad. Kõigil neil on sama kalmistu piires oma erisus.

Kalmistute miljööväärtust, iga kalmistu erisust kui kalmistukultuuri rikastamise tegurit tuleks säilitada.

Kalmistu on olemuslikult rahulik ja turvaline koht, mis säilitab lähedase inimese mälestust. Samas on ta silmapaistvate avaliku elu tegelaste viimne puhkepaik. Sellesse miljöö- ja kultuuriväärtuslikku paika tullakse ka huvilisena, üksik- või grupituristina. Igal kalmistul peaks olema vajalik teabematerjal:

- kalmistu peavärava(te) juures kalmistuplaan, millele on kantud peamised võimalikku huvi pakkuvad kohad;
- nähtavas kohas kalmistu kasutamise eeskiri;

- kalmistu kontorist saadav (ostetav) teave digitaalsel ja trükitud kujul;
- vajalikud kalmistuviidad.

Tallinna uue kavandatava kalmistu kabel tuleks kujundada täiesti uutmoodi sisu kandjana. Helgena, täis usku, lootust ja armastust. Lahkunut ärasaates nähtagu looduse vääramatut ringkäiku, milles oma, kordumatu osa oli ja on siitpoolsusest läinul. Rõõmustagem, et ta meil on ka teisenenult. Kabel rõhutagu mitte kaduvust, vaid jäävust. Ta õpetagu inimest, kes sinna tuleb.

Kabel peaks olema kohaks, kus saab ja kus tahetakse läbi viia eripalgelisi ettevõtmisi:

- mäletamisi, meenutamisi, tähistamisi;
- kultuurilisi, perekondlikke ja seltskondlikke üritusi ning rituaale;
- jutlusi, loenguid, vestlusi ja kontserte;
- kultuuri- ja ajalooürituste tähistamist;
- pihitalitusi;
- kohaseid heategevusüritusi;
- üksiolemist.

Kabel peaks olema vaba relvadest ja mõnuainetest.

Asutus Tallinna Kalmistud peaks rõhutatult arendama kultuuritööd ja turismiteenust koostöös kultuuri- ja õppeasutuste ning turismiettevõtetega.

Eriti oluliseks tuleb pidada sihipärast tööd lastega harjutamiseks neid austama lahkunuid, hindama kalmistuväärtusi ja mõistma surma kui elu üht osa.

Tegevused:

- .. Riigi ja avalikkuse üldise kultuuritasandi muutumine kalmistukultuuri tähtsustamise suunas.
- .. Publikatsioonide väljaandmine.
- .. Loengud, vestlused ja ekskursioonid üldsusele ning sihtgruppidele kalmistukultuuri tutvustamiseks.

- .. Töö lastega.

4.2 ÕIGUSLIKUD

On kujunenud vääramatu vajadus Kalmistuseaduse järele. Seaduse eelnõu on Siseministeriumis valmimas. Kalmistuseaduse alusel saab õiguslikult reguleerida omandi, kasutusõiguse ja rahastamise suhteid, kalmistute kujunduse ja erisuse nõudeid.

Kalmistute maa-alad (välja arvatud Sõjaväe kalmistu) tuleb munitsipaliseerida. Kalmistuseaduse alusel tuleb igale kalmistule koostada oma kasutuseeskiri.

Kalmistuseadusega tuleks lahendada ka Sõjaväe kalmistu staatus.

Kalmistuseaduse jõustumisel tuleb õiguslikult määratleda Metsakalmistu eriseisund. See tähendab selge korra loomist vastavate kalmistuosade eraldamiseks riiklikult tähtsate avaliku elu tegelaste matmiseks, loomeliitude ja teiste ühenduste valdusse andmiseks.

Tegevused:

- .. Kalmistuseaduse valmimisele kaasaaitamine.
- .. Kalmistute kasutamise uute eeskirjade koostamine iga kalmistu kohta, demograafilist situatsiooni ja logistikat arvestades.
- .. Kalmistute munitsipaliseerimine.

4.3 KORRALDUSLIKUD

Kalmistute jooksev hooldatus on üldjoontes rahuldav või hea. Seda ei saa öelda paljude (akteerimiseelsete) hauaplatside kohta. Kohati jätab soovida kalmistupiiride lähedase ala korrastatus. Kalmistute tehniline infrastruktuur vajab olulist uuendamist. Kordategemist vajavad kalmistute siseteed ja parkimisplatsid. Täielikku, sortimis põhist ümberkorraldust vajab kalmistute jäätmekäitlus.

Täielikult puudub välispiire Pärnamäe kalmistul, osaliselt Metsa-, Liiva ja Rahumäe kalmistul. Kõigil kalmistutel vajavad piirded suuremat või väiksemat remonti, kohati täielikku uuendamist.

Kalmistute lehtpuuline kõrghaljastus on kohati üleseisnud ja halvas seisundis. Seetõttu vajavad Siselinna, Rahumäe ja Hiiu-Rahu kalmistute puistud ulatuslikku sanitar- ja kujundusraiet ning puistu noorendamist heistrite juurdeistutusega.

Kalmistuteenistuse arengut kavandatakse 1 kuni 10 aasta pikkuste tsüklitena. Asutuse Tallinna Kalmistud poolt korraldatakse tegevuskavade koostamine kõikide kalmistute jaoks. Tegevuskavades näidatakse ära:

- kujunduspõhimõtted;
- konkreetsed kujundustööd haljastuse ja kommunikatsioonide kaudu;
- arhitektuuriväikevormid;
- sotsiaalse ja tehnilise infrastruktuuri uuendamine;
- uute matmisalade planeeringud.

Koostatakse kalmistutööde tüüpskeemid erinevate kategooriate töötäitjate rakendamiseks ja ratsionaalsemaks tööjaotuseks.

Kalmistutel on riikliku kaitse all olevaid vallasmälestisi, aga ka rohkesti haurajatisi, mis väärivad säilitamist. Hauaplatside akteerimisel ja taaskasutusse võtmisel tuleb otsustada nende säilitamiskoht – kas võimalusel algses kohas või teisaldatuna selleks kujundatud paika – mälestisväljakule.

Kommunaalameti poolt loomisel olev kalmisturegister võimaldab saada teavet linna kui terviku tasandil kalmistute ja nende osade kohta, sealhulgas:

- platsi paiknevus
- platsi kirjeldus (platsi pass)
- maetud
- matja
- platsivaldaja

- valdus- ja hoolduslepingud

Süsteem tagab andmebaaside mitmekülgse kasutamise nii kalmistumajandust korraldavatele ametiisikutele oma igapäevatoos kui elanikkonnale. Kalmistute koduleht pakub teavet erinevate kalmistute, kultuuriväärtuste ja võimalike liikumismarsruutide kohta. Luuakse võimalus interneti põhiseks kalmistuteenuste tellimiseks ja hauaplatside kasutuslepingute sõlmimiseks. Avanevad kalmistukaardid, millelt leitakse otsitav hauaplatz ja saadakse tellida kalmistuteenust.

Kalmisturegistri üheks osaks on platsi kasutajate register. Selle kasutajateks on kalmistu teenindav personal ja järelevalveametnikud. Võimalike maksete arvestus sidustatakse Tallinna Kommunaalameti raamatupidamisega. Registri moodulid on seotud ühise kalendersüsteemiga, kasutamaks paremini kalmisturessursse. Ligipääsu reguleerib loodud õiguste haldamise süsteem. Luuakse vajalikud ühendused asjakohastesse riiklikesse registritesse.

Infosüsteemid seotakse aluskaartidega.

Kalmisturegistri põhialused peaksid olema ühesugused kogu riigile. Loodetavasti see sätestatakse valmiva Kalmistuseadusega.

Mitmes Tallinna lähedases omavalitsusüksuses puuduvad kalmistud (Saku, Kiili, Saue ja Vasalemma vald, Saue linn jt), või olevad kalmistud on täitumas. Arengudokumendis "Harjumaa investeerimisvajaduste loetelu aastani 2015" (kinnitatud Harju maavanema 01.03.2004 korraldusega nr 297-k) on kalmistu ehitus kavandatud:

- Kiili vallas;
- Keila vallas: Kloogal uus, Karjaküla ja Ohtu kalmistu laiendus;
- Paldiski linnas;
- Harku vallas Rannamõisa kalmistu laiendus.

Kalmistuteta omavalitsusüksused kasutavad ka Tallinna kalmistute teenuseid. Nendega tuleb arendada asjakohast koostööd. Eeskätt puudutab see uue kalmistu rajamist.

Uue kalmistu rajamiseks on Tallinna Linnavalitsus pidanud läbirääkimisi Saku ja Jõelähtme Vallavalitsusega 1990. aastast alates. Saku Vallavolikogu otsustas 05.03.1992 eraldada Tallinna linnale uue kalmistu rajamiseks 84 ha suuruse maa-ala Sausti külas, Viljandi mnt ja Tallinna ringtee vahelisel maa-alal.

1992. aastal koostas RPI Eesti Maaehitusprojekt Tallinna Haljastuse ja Linnakujunduse Ameti tellimisel Tallinna uue kalmistu asukohavaliku projekti ja I etapi väljaehitamise esialgse projekti.

Järgneva kümne aasta jooksul asjakohast arengut ei toimunud. Käesoleva aasta kevadel tegi Saku Vallavalitsus ettepaneku paigutada uus kalmistu Saustinõmmest põhjapoole.

Linna poolt käivitati vastavad läbirääkimised ala praeguse haldaja Kaitseministeeriumi ja Keskkonnaministeeriumiga. Kõiki osapooli rahuldava tulemuse saavutamiseks läbirääkimised jätkuvad.

Kalmistutel esinevat hoolimatust, lohakust, varastamist ja vandalismi saab põhjalikult seletada kultuurituse ja ebapiisava järelevalvega. Ohtu on sattunud kultuuri- ja miljööväärtused, inimlikud väärtused tervikuna.

Järelevalve peab toimuma ka hauarajatiste kujundusnõuetele vastavuse, mälestiste korrasoleku ja hauaplatside hooldatuse üle.

Kalmistute turvalisuse tõstmiseks vajalikud tegevused:

- kõikvõimalikult edendada kultuuritaset;
- ümbritseda kalmistud piiretega;
- kalmistud ööseks sulgeda;
- ehitada välja valgustust;
- evitada elektroonilist valvet;
- rakendada tegevusse kalmistuvahid;
- tõhustada koostööd (munitsipaal)politseiga.

Selgelt, kõigile mõistetavana tuleb kehtestada kalmistute ja hauaplatside kujundusnõuded. Soovitatavalt tuleks koostada asjakohane erinevate tüüplahenduste kataloog, arvesse võttes erinevate rahvuste, kultuuride ja usundite eripära.

Hauaplatsidele püstitatavad hauatähised ja paigaldatavad piirded (sh taimestik) on kalmistu kui terviku kujunduse üks osa. Nende paigaldamine, ümbertõstmine ja eemaldamine tuleb platsikasutajal eelnevalt kooskõlastada kalmistut haldava asutusega. Huarajatised, mis on püstitatud omavoliliselt ja ei vasta kalmistutel kehtivatele kujundusnõuetele, kuuluvad likvideerimisele hauaplatsi kasutaja kulul. Üksikisikute või juriidiliste isikute poolt püstitatud kalmuehitised on nende omandiks. Vastav õiguslik alus vajab sätestamist Kalmistuseaduses. Kuna kõik kalmistud on riigi kaitse all olevad tervikmälestised tuleb nii kalmistu kui hauaplatside kujundamisel lähtuda Muinsuskaitseaduse nõuetest.

Tegevused:

Kalmistuteenistuse arengu kavandamine 1, 3 kuni 5 ja 10 aastaste tsüklitena.

- .. Asutuse Tallinna Kalmistud tööülesannete ja pädevuspiiride täpsustumine.
- .. Kalmistutööde skeemide koostamine:
 - Asutuse Tallinna Kalmistud tehtavad tööd
 - Riigihankeliselt tehtavad tööd
 - Platsihaldajate tehtavad tööd
- .. Esmavajalike korrastus- ja remonditööde tegemine.
- .. Kalmisturegistri pidamine: hooldamine, täiendamine, töötlemine.
- .. Ehituse ja renoveerimise tööde järjekorra (etappide) kindlaksmääramine.
- .. Planeeringute ja tööprojektide koostamine.
- .. Uue kalmistu rajamise ettevalmistamine.

- .. Ehituse ja renoveerimise projektide realiseerimine.
- .. Järelevalve korraldamine.
- .. Giiditeenistuse korraldamine.
- .. Koostöö tihendamine linnavalitsuse ametitega, linnaosadega, loomeliitudega, kultuuriasutuste ja ühingutega.
- .. Sõjaväe kalmistu kuuluvuse ja hoolduse korraldamise lahendamine.

4.4 RAHASTAMINE

Asutuse Tallinna Kalmistud rahastamine toimub linna eelarvest (territooriumide hooldus) ja kodanikele tasuliste matuseteenuste osutamisega saadavast tulust.

Kalmistuteenistus on alarahastatud.

Riigilt pole saadud raha hooldus-, remont- ja taastustöödeks ning järelevalveks. Riik ei ole rahastanud ka nende nimekate avaliku elu tegelaste hauaplatside hooldust, kus muud hooldajad peale Tallinna linna puuduvad. Tallinn on seda ka teinud, vaatamata tõigale, et kõik kalmistud on riigi poolt tunnistatud riigi kaitsealusteks ajaloomälestisteks. Kalmistutel kui kinnismälestistel on rohkesti ka vallasmälestisi.

Muinsuskaitseaduse (RT I 2002, 27, 153) § 29 lg 3 tulenevalt on omanikul õigus taotleda riigieelarvest asjakohast toetust. Tallinna linna kalmistud senini rahalist toetust pole saanud. Kalmistute sotsiaalse ja tehnilise infrastruktuuri mahajäämuse likvideerimiseks ja selle järgnevas korrashoiuks peaks asutuse Tallinna Kalmistud eelarve suurenema vähemalt 50%. Kalmistute hooldustehnika uuendamiseks vajatakse ühekordset täiendavat investeringut.

Käsitluse alla tuleks võtta Tallinna lähedaste kalmistuteta omavalitsusüksuste võimalik osalus kalmistuteenistuse rahastamises ja uue kalmistu rajamiseks kaasata erakapitali.

Ulatuslikku investeerimist vajavad mitmed suuremahulised tööd: puuduvate piirete ehitamine, prügikäitluse kaasajastamine, vertikaalplaneerimine ja haljastuse uuendamine, tee-ehitus, vee- ja valgustusüsteemide ehitus, urnikalmete ehitus, ühtse elektroonilise infosüsteemi loomine, uue kalmistu ehitamine. Erilist tähelepanu vajab tegevus "Kalmistustruktuuri tutvustamine" nimetuse all.

Riik peaks katma riiklikul tasandil tähtsustatud matusekohtade ja proportsionaalselt kalmistute üldhoolduse ning Sõjaväe kalmistu hoolduse kulud.

Tegevused:

- .. Võimaluste otsimine linnapoolsete eraldiste suurendamiseks.
- .. Läbirääkimised naaber-kohalike omavalitsustega.
- .. Läbirääkimised riigi pädevate institutsioonidega.
- .. Asutuse Tallinna Kalmistud omatulu suurendamine.
- .. Toetusprogrammide koostamine.

5 KOKKUVÕTE

Tallinna kalmistud on metsavööndile omaselt metsakalmistu tüüpi rahulad. Täites oma põhiülesannet, on nad ühtlasi ka Tallinna rohevõrgu oluliseks koostisosaks. Kõik kaheksa kalmistut on riikliku kaitse all kui ajaloomälestised.

Kalmistute hooldatus on rahuldav.

Kalmistukultuur vajab sihikindlat arendamist eeskätt laste hulgas.

Kalmistute tehniline infrastruktuur vajab suuremahulisi töid piirete, teede, valgustus- ja veevarustussüsteemide ehitamisel. Ligikaudu nelja aasta pärast hakkab ilmne uuteks hauaplatsideks sobiva maa puudus. Tallinn vajab uut kalmistut.

Eestil puudub riiklik kalmistuõigus. Valmimas on Kalmistuseaduse eelnõu. Seaduse jõustumisel rakendatakse adekvaatsed kohalikud õigusaktid.

6 KASUTATUD MATERJAL

1. ENTEC AS. Tallinna kalmistute arengukava. Tallinn, 2004.
2. Laane, Karl. Tallinna kalmistud. Tallinn, 2002.
3. Tallinna Säästva Arengu ja Planeerimise Amet. Tallinna üldplaneering 2000. Tallinn, 2001.
4. Internet

www.kalmistud.ee

www.tallinn.ee

LISA 1

Tallinna Linnavolikogu 20. detsembri 2004

määrusega nr 59 kinnitatud LISA "Tallinna Kalmistute arengusuunad aastani 2012" juurde

Tallinna kalmistute asukohaskeem (Allikas:

Tallinna linna üldplaneering 2000. Haljastuse skeem)

Tallinna Linnavolikogu 20. detsembri 2004 määrusega nr 59

kinnitatud LISA "Tallinna Kalmistute arengusuunad aastani 2012" juurde

Tallinna kalmistud		
1. Siselinna kalmistu Toonela tee 3		
1.1 Aleksander Nevski kalmistu		
1.2. Kaarli kalmistu		
2. Sõjaväe kalmistu		
Filtri tee 14		
3. Rahumäe kalmistu		
3.1. Rahumäe tee 8		
3.2. Rahumäe tee 58c (koos Juudi osaga)		
3.3. Rahumäe tee 5b		
4. Hiiu-Rahu kalmistu Suurtüki 1		
5. Metsakalmistu		
5.1. Kloostrimetsa tee 33		5.2. Kloostrimetsa tee 36 (kontori osa)
6. Pirita kalmistu		
Rummu tee 7a		
7. Pärnamäe kalmistu	7.1. Pärnamäe tee 36 (kontori osa)	7.2. Muuga tee 2
8.Liiva kalmistu		
8.1. Kalmistu tee 34 (kontori osa)		
8.2.Valdeku tee 134		
Kalmistud kokku		
(Allikas: Entec, 2004)		

Tallinna Linnavolikogu 20. detsembri 2004 määrusega nr 59 kinnitatud LISA

"Tallinna Kalmistute arengusuunad aastani 2012" juurde

Tallinna kalmistutel toimunud matused aastatel 2000-2003																	
Metsa-kalmistu	Kokku	2000				2001				2002				2003			
		I	II	III	Kokku	I	II	III	Kokku	I	II	III	Kokku	I	II	III	Kokku
platsi määratlus		koha-line	koha-line	koha-line	Kokku	koha-line	koha-line	koha-line	Kokku	koha-line	koha-line	koha-line	Kokku	koha-line	koha-line	koha-line	Kokku
vanale platsile	1097	5	110	178	293	0	78	179	257	4	105	164	273	4	93	177	274
uuele platsile	343	24	39	6	69	38	60	2	100	54	39	2	95	39	38	2	79
Kokku	1440	29	149	184	362	38	138	181	357	58	144	166	368	43	131	179	353
Rahumäe																	
kalmistu	Kokku	2000				2001				2002				2003			
platsi määratlus		I	II	III	Kokku	I	II	III	Kokku	I	II	III	Kokku	I	II	III	Kokku
vanale platsile	2719	40	185	492	717	43	195	499	737	24	153	446	623	38	176	428	642
uuele platsile	100	0	4	0	4	3	19	0	22	5	50	3	58	1	15	0	16
Kokku	2819	40	189	492	721	46	214	499	759	29	203	449	681	39	191	428	658
Liiva kalmistu																	
kalmistu	Kokku	2000				2001				2002				2003			
platsi määratlus		I	II	III	Kokku	I	II	III	Kokku	I	II	III	Kokku	I	II	III	Kokku
vanale platsile	3527	39	384	414	837	21	411	460	892	29	485	429	943	23	403	429	855
uuele platsile	2596	119	495	20	634	127	455	13	595	143	532	27	702	120	536	9	665
omasteta	550	203	0	0	203	154	0	0	154	127	0	0	127	66	0	0	66
Kokku	6673	361	879	434	1674	302	866	473	1641	299	1017	456	1772	209	939	438	1586
Hiiu-Rahu																	
kalmistu	Kokku	2000				2001				2002				2003			
platsi määratlus		I	II	III	Kokku	I	II	III	Kokku	I	II	III	Kokku	I	II	III	Kokku
vanale platsile	154	1	7	29	37	2	18	23	43	6	6	21	33	7	13	21	41
uuele platsile																	
akt	49	3	7	1	11	1	2	4	7	4	5	1	10	4	15	2	21
Kokku	203	4	14	30	48	3	20	27	50	10	11	22	43	11	28	23	62
Pärnamäe																	
kalmistu	Kokku	2000				2001				2002				2003			
platsi määratlus		I	II	III	Kokku	I	II	III	Kokku	I	II	III	Kokku	I	II	III	Kokku
vanale platsile	3532	1	260	676	937	4	213	639	856	4	211	714	929	4	287	519	810
uuele platsile	491	37	84	6	127	28	93	4	125	34	95	1	130	14	94	1	109
urnimaa-ala	428	113	0	0	113	99	0	0	99	103	0	0	103	113	0	0	113
Kokku	4451	151	344	682	1177	131	306	643	1080	141	306	715	1162	131	381	520	1032

Siselinna kalmistu																	
Kokku	2000				2001				2002				2003				
	I	II	III	Kokku	I	II	III	Kokku	I	II	III	Kokku	I	II	III	Kokku	
platsi määratlus	koha-line	koha-line	koha-line	Kokku	koha-line	koha-line	koha-line	Kokku	koha-line	koha-line	koha-line	Kokku	koha-line	koha-line	koha-line	Kokku	
vanale platsile	924	8	73	135	216	4	52	173	229	11	71	162	244	4	71	156	235
uuele platsile	762	14	227	15	256	34	219	16	269	13	100	4	117	20	100	0	120
Kokku	1686	22	300	150	472	38	271	189	498	24	171	166	361	28	171	156	355
Pirita kalmistu																	
Kokku	2000				2001				2002				2003				
	I	II	III	Kokku	I	II	III	Kokku	I	II	III	Kokku	I	II	III	Kokku	
platsi määratlus	koha-line	koha-line	koha-line	Kokku	koha-line	koha-line	koha-line	Kokku	koha-line	koha-line	koha-line	Kokku	koha-line	koha-line	koha-line	Kokku	
vanale platsile	24	0	0	6	6	0	0	5	5	0	0	6	6	0	0	7	7
uuele platsile	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kokku	24	0	0	6	6	0	0	5	5	0	0	6	6	0	0	7	7
Sõjaväe kalmistu																	
Kokku	2000				2001				2002				2003				
	I	II	III	Kokku	I	II	III	Kokku	I	II	III	Kokku	I	II	III	Kokku	
platsi määratlus	koha-line	koha-line	koha-line	Kokku	koha-line	koha-line	koha-line	Kokku	koha-line	koha-line	koha-line	Kokku	koha-line	koha-line	koha-line	Kokku	
vanale platsile	2	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
uuele platsile	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kokku	2	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0

LISA 4

Tallinna Linnavolikogu 20. detsembri 2004 määrusega nr 59 kinnitatud LISA

“Tallinna Kalmistute arengusuunad aastani 2012” juurde

KALMISTUTE ARENGUSUUNDADE TAGAMISEKS VAJALIKUD TEGEVUSED

Käesolev kavand ei sisalda tegevusi Sõjaväe kalmistul.

2004. a.

1. Kalmistute arengusuundade koostamine.
 1. Kalmistute elektroonilise andmekogu ja infosüsteemide arendus.
 2. Kalmistute territooriumide mõõdistamine.
 3. Kalmistuplaanide ja viitade paigaldamise korraldamine koostöös linna ametitega (kujundus, projekteerimine).
 4. Hiiu-Rahu kalmistu piirdeaia renoveerimine.
 5. Rahumäe kalmistu uute matuste ala tehnilise tööprojekti koostamine.
 6. Rahumäe kalmistu peatee valgustuse renoveerimine.
 7. Siselinna kalmistul 9. märtsi pommitamise ohvrite matmispaigale uue mälestusmärgi projekteerimine, paigaldamine.

2005. a.

1. Liiva kalmistu Valdeku tn poolsete piirdeaedade renoveerimine.
 1. Metsakalmistu reservmaa detailplaneeringute koostamine.
 2. Siselinna kalmistul Püha-Barbara kalmistu maa-ala ümberkujundamine urnimatuste alaks (tööprojekti koostamine).
 3. Rahumäe kalmistu uute matuste ala väljaehitamine.
 4. Liiva kalmistu pea-sissepääsu (kontorihoone, kabeli) ümbruse kujunduse tehnilise projekti koostamine.
 5. Kalmistukultuuri tutvustamise programmi väljatöötamine koostöös linnavalitsuse ametitega.
 6. Metsakalmistule peamiste sissepääsude juurde kalmistuplaanide ja viitade paigaldamine.
 7. Kalmistutel prügi sorteerimise konteinertehnoloogia väljatöötamine.
 8. Kalmistute digitaalsete alusplaanide täpsustamine ja ühendamine elektroonilise arhiiviga.
 9. Uue kalmistu rajamiseks uute läbirääkimiste käivitamine Tallinna lähiümbruse valdadega.

2006. a.

1. Kalmistute haljastuse ja puistute uuendamise projekti väljatöötamine (inventeerimine, ekspertiishinnangud, asendusistutuste kava koostamine).
 1. Pärnamäe kalmistu piirdeaia tehnilise projekti koostamine (töö käigus näha ette kolumbaariumi ehitamise võimalus).
 2. Metsakalmistu uute matuste ala tehnilise projekti koostamine.
 3. Liiva kalmistu kontori ja kabeli ümbruse ala väljaehitamine.
 4. Kolumbaariumi projekteerimine Hiiu-Rahu kalmistule.
 5. Ühtsete kalmistute kujunduse nõuete väljatöötamine ja kinnitamine.
 6. Prügi sorteerimise konteinertehnoloogia evitamine.
 7. Kalmistute pea-sissepääsude juurde kalmistute plaanide ja viitade paigaldamine.
 8. Kalmistute digitaalsete alusplaanide täpsustamine ja ühendamine elektroonilise arhiiviga.

2007. a.

1. Pärnamäe kalmistule piirdeaia ehitamine (6000 jm).
 1. Siselinna kalmistul (Püha-Barbara kalmistu maa-alale) urnikalme ehitamine.
 2. Liiva kalmistu peiemaja projekteerimine.
 3. Metsakalmistu uute matmiste ala väljaehitamine.
 4. Kalmistukultuuri tutvustamise programmi käivitamine – koostöö turismiametiga. Marsruutide tähistamine, giiditeenused, tutvustava info-materjali müük.
 5. Liiva kalmistu Raku järve poolse ala (koos tundmatute ridamatuste ala) projekteerimine.
 6. Kalmistute digitaalsete alusplaanide täpsustamine ja ühendamine elektroonilise arhiiviga.

2008. a.

1. Uue kalmistu lähtedokumentide koostamine (ideeprojekti konkursi korraldamine, projekti koostamine).

1. Liiva kalmistu Raku järve poolse ala (koos tundmatute ridamatuste ala) väljaehitamine.
2. Liiva kalmistu urnikalme (kolumbaariumi) projekteerimine.
3. Metsakalmistu vana osa piirdeaia projekteerimine ja ehitamine.
4. Kalmistukultuuri tutvustamine.

2009. a.

1. Kalmistu tehnilise ja sotsiaalse infrastruktuuri uuendamine.
 1. Liiva kalmistu peiemaja ehitamine.
 2. Uue kalmistu I etapi väljaehitamine.
 3. Liiva kalmistu (Kalmistu tee äärne ala) uute matmiste ala projekteerimine.
 4. Kalmistutel olevate (kultuuri)väärtust omavate haua rajatiste ja platside inventariseerimine.
 5. Siselinna kalmistu Toonela tee äärse ala (Kaarli värava esise) uute matuste alaks kujundamise projekti koostamine.
 6. Kalmistukultuuri tutvustamine.

2010. a.

1. Kalmistute tehnilise ja sotsiaalse infrastruktuuri uuendamine.
 1. Kalmistuhalduse uue mudeli väljatöötamine.
 2. Uue kalmistu II järjekorra ettevalmistustööd.
 3. Siselinna kalmistu Toonela tee äärse ala (Kaarli värava esise) uute matuste ala väljaehitamine.
 4. Metsakalmistule kolumbaariumi projekteerimine.
 5. Kalmistukultuuri tutvustamine.

2011. a.

1. Kalmistute tehnilise ja sotsiaalse infrastruktuuri uuendamine.
 1. Uue kalmistu poliüfunktsionaalse matusemaja ehitamine.
 2. Kalmistu uue haldusmudeli evitamine.
 3. Liiva kalmistu (Kalmistu tee äärne ala) uute matmiste ala ehitamine.
 4. Uue kalmistu uute matmiste alade ettevalmistamine.
 5. Kultuuriväärtuste täiendav inventeerimine ja hindamine.
 6. Kalmistukultuuri tutvustamine.

2012. a.

1. Kalmistute tehnilise ja sotsiaalse infrastruktuuri uuendamine.
 1. Kultuuriväärtust omavate hauatähiste ennistamine.
 2. Uue kalmistu uute matuste kvartalite ettevalmistamine.
 3. Metsakalmistu kolumbaariumi väljaehitamine.
 4. Kolumbaariumi ehitamine Liiva kalmistule.
 5. Kalmistukultuuri tutvustamine.